

بسمه تعالی
مجلس شورای اسلامی
دوره دوم - سال دوم
۱۳۶۴ - ۱۳۶۵

۵۷۵

اصلاحیه شماره ترتیب چاپ ۹۶۶

شماره دفتر ثبت ۳۳۵

شماره ۸۸۸۱۰

تاریخ ۱۳۶۴/۱۱/۲۸

برادرگرامی حجت الاسلام والمسلمین آقای هاشمی رفسنجانی
ریاست محترم مجلس شورای اسلامی

نظر به اینکه در ارسال متن لایحه منضم به نامه شماره ۸۱۳۳۴ مورخ ۶۴/۱۰/۱۲
اشتباه صورت گرفته علیهذا متن نهائی که در جلسه مورخ ۶۴/۱۰/۸ هیات وزیران
بتصویب رسیده جهت طی مراحل قانونی به پیوست ابفاد میگردد .

سید عطاء... مهاجرانی
معاون نخست وزیر در امور حقوقی و مجلس

لایحه تصویب قرارداد پستی جهانی و موافقتنامه مربوط به امانات
پستی و آئین نامه های اجرایی آنها و اساسنامه اتحادیه پستی جهانی
و آئین نامه عمومی آن منعقد در کنگره ریودوژانیرو (۱۹۷۹) و اجازه
تسلیم اسناد مصوب آنها

ماده واحده - قرارداد پستی جهانی و موافقتنامه مربوط به امانات پستی و آئین نامه های
اجرایی آنها و اساسنامه اتحادیه پستی جهانی و آئین نامه عمومی و پروتکل های نهائی آنها
که در تاریخ اکتبر ۱۹۷۹ میلادی مطابق با مهرماه ۱۳۵۸ هجری شمسی در هجدمین کنگره
جهانی پستی منعقد در ریودوژانیرو به امضاء نماینده دولت جمهوری اسلامی ایران رسیده
است بشرح زیر تصویب و اجازه تسلیم اسناد مصوب آن داده میشود .

- ۱ - اساسنامه اتحادیه پستی جهانی مشتمل بر سه باب در ۳۳ ماده و پروتکل نهائی آن و آئین نامه عمومی اتحادیه پستی جهانی مشتمل بر شش فصل در ۱۳۰ ماده و پروتکل نهائی آن در سه ماده .
  - ۲ - قرارداد پستی جهانی مشتمل بر چهار بخش در ۸۶ ماده و پروتکل نهائی آن در ۲۵ ماده .
  - ۳ - آئین نامه اجرائی قرارداد پستی جهانی مشتمل بر چهار بخش در ۲۲۰ ماده و نمونه های پستی مربوط به قرارداد و آئین نامه اجرائی .
  - ۴ - موافقتنامه مربوط به امانات پستی مشتمل بر شش باب در ۶۰ ماده و پروتکل نهائی آن در ۱۰ ماده .
  - ۵ - آئین نامه اجرائی امانات پستی مشتمل بر هشت فصل در ۱۵۱ ماده و نمونه های پستی مربوطه .
- وزارت پست و تلگراف و تلفن مجاز است اسناد و احکام مذکور را بجای اسناد و احکام مصوب کنگره قبلی (۱۹۷۴ لوزان) از تاریخ ۱۳۵۹/۴/۱۰ مطابق با اول ژوئیه ۱۹۸۱ میلادی بموقع اجرا بگذارد .

وزیر پست و تلگراف و تلفن

نخست وزیر

تاریخ چاپ ۱۳۶۴/۱۲/۲۱
اداره کل قوانین

نکاتی چند پیرامون

اتحادیه جهانی پست

و

مصوبات کنفرانس ریودوزانیرو

*

*

*

*

*

با وجود اینکه حوزه عمل اتحادیه جهانی پست بسیار محدود و فقط در زمینه مراسلات پستی شامل مصوباتی در جهت سهولت امرنامه‌رسانی میباشد، در عین حال سرگذشت این لایحه که مجموعه مصوبات کنگره اتحادیه جهانی پست در ریودوژانیرو میباشد بسیار طولانی شده است. در اواخر سال ۱۳۶۳، این لایحه بعد از اینکه در کمیسیونهای پست و مخابرات و نیرو و امور خارجه بتصویب رسید، در مجلس مطرح شد، و از آنجا که مصوبات این کنگره که متن اصلی و ترجمه آن در اختیار کمیسیونها قرار گرفته بود خیلی حجیم بود به هر تقدیر در مجلس پیشنهاد شد که تغییرات مصوبات این کنگره با کنگره‌های قبلی مشخص شود و بعد در مجلس مطرح شود که در انشای کار مجلس اول پایان پذیرفت و دوره دوم مجلس شروع شد و امروزه که لایحه مجدداً خدمت نمایندگان محترم تقدیم میگردد، تغییرات نیز مشخص شده است و تغییرات این کنگره با کنگره‌های قبلی همراه با متن اصلی و ترجمه آن در اختیار کمیسیونها قرار گرفته است. و مجدداً این لایحه از تصویب کمیسیونهای پست و مخابرات و نیرو و امور خارجه گذشته و تقدیم مجلس میگردد. و در اینجا لازم است کلیاتی راجع به وضع و شرایط کار اتحادیه جهانی پست ( ) و همچنین اهم مصوبات کنگره ریودوژانیرو و مطالب لازم دیگر در اختیار نمایندگان محترم قرار گیرد تا موضوع این لایحه و دلیل طرح آن روشن تر گردد. لذا مطالب این نوشتار در چند بخش خلاصه میگردد.

(۱) تاریخچه اتحادیه جهانی پست و کشورهای عضو

(۲) مشخصات اصلی اتحادیه شامل .

الف - هدفهای اتحادیه

ب - ارکان اتحادیه

ج - هزینه‌ها و حق السهم‌ها

د - روابط اتحادیه با اتحادیه‌های دیگر

(۳) احکام اتحادیه (با عناوینی که مصوبات تحت آنها منتشر میگردد)

(۴) کنگره ریودوژانیرو و مصوبات اصلی آن

(۵) مراحل قانونی مصوبات و مقررات اتحادیه جهانی پست .

۱- تاریخچه اتحادیه

شالوده اتحادیه جهانی پست از زمانی شکل گرفت که ضرورت ارتباط پستی بین المللی احساس گشت . مرحله اول برای رفع مشکلات پستی بین کشورها و سهولت امر نامه رسانی بین آنها ، توسط موافقت نامه هایی انجام می پذیرفت که بین آن کشورها به امضاء میرسید که اولین بار در سال ۱۸۶۳ کنفرانسی بین ۱۵ کشور در پاریس برای عقد چنین موافقت نامه ای تشکیل گردید ، ولی بعد متوجه شدند که این تعداد محدود از کشورها فقط قادر به وصول آن نجات در بین این تعداد از کشورها هست و چون حوزه کار پست گسترده گی جهانی دارد ، لذا مشکلات نامه رسانی در بین سایر کشورها به جای خود باقی میماند که این ضرورت باعث شده که در سال ۱۸۷۴ ، عهدنامه ای در برن بین ۲۲ کشور امضاء شود و مقرر گردید که سایر کشورها نیز میتوانند باین عهدنامه بپیوندند که از رئیس مطالب آن ایجاد نرخ ثابت پستی در سطح جهانی پایه گذاری شالوده مقررات پستی بین المللی ، و ایجاد شورای برای حل اختلاف پستی میباشد که همین عهدنامه ، بعنوان مواد اصلی اساسنامه " اتحادیه جهانی پست " قرار گرفت و تقریباً از تاریخ ۱۸۷۸ تمام کشورهای جهانی حدود ۱۶۰ کشور باین اعلامیه رسمی عضویت این اتحادیه را پذیرفتند و عملاً اتحادیه جهانی پست بصورت یکی از سازمانهای تخصصی سازمان ملل متحد درآمد . و اتحادیه جهانی پست قدمتی ۱۱۰ ساله دارد و از آن تاریخ تا امروز ۱۹ کنگره جهانی حول همین هدف برگزار گردیده است که مصوبات آن به تناوب در اختیار اعضاء برای تصویب مراجع قانونی قرار گرفته است .

۲- مشخصات اصلی اتحادیه

الف - هدفهای اتحادیه .

اتحادیه یک هدف اصلی دارد و آن سهولت در امر مراسلات در سطح بین المللی است ، اما به این هدف کلی در چند بخش جامه عمل می پوشاند .

(۱) تدوین مقررات پستی بین المللی برای سهولت در امر مراسلات

- (۲) همگون و یکسان نمودن نرخهای پستی
- (۳) ایجاد استانداردهای پستی از نظر اوزان محمولات .
- (۴) تدوین مقررات مالی بین المللی از نظر ترانزیت مراسلات
- (۵) بایه‌گذاری همکاریهای فنی و تخصصی در سه بعد .
  - ۱- اعزام کارشناس
  - ۲- اعطاء بورس به کشورهای عضو برای آموزشهای پستی
  - ۳- کمکهای فنی از نظر تجهیزات مثل پست مکانیزه

ب- ارکان اتحادیه

ارکان اتحادیه عبارتست از :

- ۱- کنگره
- ۲- شورای اجرائی
- ۳- شورای مشورتی مطالعاتی پستی
- ۴- دفتر بین المللی

کنگره از نمایندگان کلیه کشورهای عضو تشکیل میشود و مقام نهائی اتحادیه است . و هر پنج سال یکبار تشکیل میگردد و ۱۹ کنگره تا بحال تشکیل شده است .

شورای اجرائی (E.C.P) مرکب از ۴۰ عضو است که اعضای آن توسط کنگره انتخاب میشوند و هر ساله در مقر اتحادیه جهانی پست تشکیل جلسه میدهد ، و اهم کار آن عبارتست از ، تدوین و آماده کردن پیشنهادات برای ارائه نمودن به کنگره ، و همچنین انحاء مختلف همکاریهای فنی بین المللی در زمینه پست را مطالعه و در اجراء آن نظارت می نماید .

شورای مشورتی مطالعات پستی (E.C.P) که اعضای آن ۳۵ نفرند و توسط کنگره انتخاب میشوند و هر ساله در مقر اتحادیه تشکیل جلسه میدهند و وظیفه اساسی آن انجام مطالعات مربوط به مسائل فنی و مسائل بهره برداری و مسائل اقتصادی و بهتریمن همکاریهای فنی که مورد علاقه ادارات پست کلیه کشورها میباشد .

دفتر بین الملل که محل آن در برن است و وظایف آن انتشار و توزیع اطلاعاتی مربوط به سرویس پست بین الملل - اعلام نظر در مورد مسائل مورد اختلاف ادارات پست

که به تقاضای ادارات این دفتر بعنوان حکم وارد کار میشود ، اطلاع دادن تقاضای تغییر در احکام اتحادیه و ابلاغ مصوبات ، و کلا کارهای مربوط به کنگره .

ج - هزینه های اتحادیه و حق السهم ها

در هر کنگره میزان مخارج اتحادیه برای پنج سال بتصویب میرسد هزینه ها در هر ۵ سال بنا به شرایط اقتصادی بین المللی تغییر میکند ، ولی رو به هم رفته هزینه آن در مقایسه با سایر اتحادیه ها قابل توجه نمیشود و حق عضویت ها در ۸ طبقه تقسیم بندی شده است از یک سهم تا پنجاه سهم . که ایران پنج سهم دارد .

میزان حق السهم ایران در چند سال اخیر عبارتست از .

در سال ۱۹۸۲	۸۷۵۰۰	فرانک سوئیس
در سال ۱۹۸۳	۸۷۵۰۰	" "
در سال ۱۹۸۴	۸۷۵۰۰	" "
در سال ۱۹۸۵	۹۴۰۰۰	" "

د - روابط با اتحادیه های جهانی دیگر

این اتحادیه با اتحادیه های بین المللی ذیل در ارتباط است .

- ۱- سازمان ملل متحد برنامه های توسعه (UNDP)
- ۲- اتحادیه جهانی ارتباطات (ITU)
- ۳- سازمان جهانی هواپیمائی کشوری (ICAO)
- ۴- سازمان جهانی انرژی اتمی (ATEA) برای بررسی روشهای حمل و نقل مواد رادیو

اکتیویته .

۵- سازمان بهداشت جهانی (WHO) برای روشهای حمل و نقل مواد بیولوژیک نابود شدنی

۶- سازمان بین المللی حمل و نقل هوایی . برای ایجاد راههای سهلتر حمل و نقل

هوایی که برای بهتر شدن سرعت پست موثر است .

۷- شورای همکاری گمرکی . برای تدوین مقررات بین المللی گمرکی در مورد مرسولات .

۸- سازمان بین المللی استاندارد (ISO) . برای تهیه استانداردهای پستی .

۹- روابط پستی با ۸ اتحادیه محدود پستی .

۳- احکام اتحادیه

احکام اتحادیه یا عناوینی که مصوبات اتحادیه در این قالبها تنظیم و بنا به شرایط و مقتضیات خاص آنها از مراجع ذیصلاح میبایست جهت تصویب ارائه گردد عبارتست از:

الف - اساسنامه اتحادیه .

اساسنامه اتحادیه پستی جهانی یک سند اساسی است که حاوی قوانین و مقررات سازمان اتحادیه است و اساسنامه سندی است دیپلماتیک که متوسط مقامات صلاحیتدار هر یک از کشورهای عضو بتصویب میرسد، اساسنامه نباید در هر کنفرانس مورد تجدید نظر قرار گیرد ، و تغییرات احتمالی بصورت پروتکل اضافی ، جمع آوری میشود .

و در درجه اول اهداف اتحادیه را مورد بررسی قرار میدهد و حاوی قوانین و مقررات مشخص در مورد سازمان و تشکیلات آن میباشد و کشورهای عضو ، در اساسنامه بعنوان کشورهای تشکیل دهنده یک قلمروی واحد پستی برای مبادله متقابل مراسلات تلقی میشوند و همه ملزم به اصل آزادی ترانزیت هستند ، یعنی موظف هستند که حمل و نقل مراسلات کسه توسط یک اداره پست به مقصد دیگری انجام میشود در صورت نیاز توسط اداره پست ثالثی ترانزیت شود .

همچنین قاعده دیگر آنان تثبیت نرخهای پستی بین المللی است و یکسان کردن ردههای وزنی و چند قاعده دیگر .

قوانینی که اجرای اساسنامه و طرز عمل آنرا تضمین میکند ، موضوع یک آئین نامه عمومی اتحادیه پستی جهانی است .

ب - قرارداد پستی جهانی و آئین نامه اجرایی آن .

شامل مقررات سرویس بین المللی پست میباشد که رعایت مفاد این موافقت نامهها برای کشورهای که در این موافقت نامهها شرکت دارند اجباری است .

ج - آئین نامه اجرایی قرارداد

در واقع آئین نامههای اجرایی قرارداد پستی جهانی و موافقت نامهها به عنوان

اسناد سیاسی (عهدنامه) تلقی نمیشوند، بلکه بعنوان موافقت نامه‌هایی تلقی میشوند که بین ادارات پست منعقد گردیده اند، لهذا در واقعیت، مجموعه احکامی که در یک کنگره مورد تجدید نظر قرار میگیرد به امضاء نمایندگان تام‌الاختیار کشورهای حاضر در کنگره میرسد.

۴- کنگره ریودوژانیرو و مصوبات آن

اتحادیه جهانی پست در هجدهمین کنگره خود که کنگره ریودوژانیرو میباشد در سال ۱۹۷۹ مصوباتی دارد که هر چند از اهمیت سیاسی، اجتماعی در حدی برخوردار نیست که لازم باشد وقت مجلس محترم گرفته شود. زیرا اکثر مقررات و آئین‌نامه‌های مربوط به امور پستی است که با مراسلات پستی راتسهیل مینماید ولی در عین حال بدلیل اینکه در ماده ۷۷ قانون اساسی جمهوری اسلامی هرگونه عهدنامه و موافقتنامه و قراردادهای بین‌المللی را منوط به اجازه مجلس شورای اسلامی نموده است، لذا این لایحه همراه با متن اصلی و ترجمه مصوبات کنگره ریودوژانیرو خدمت مجلس تقدیم و برای اینکه حجم این مصوبات زیاد میباشد، اهم مصوبات آن جهت استحضار نمایندگان محترم در چند بخش ذیل متذکر میگردد.

- (۱) تغییرات در بخش اساسنامه
- (۲) تغییرات در بخش آئین‌نامه عمومی
- (۳) تغییرات در بخش قرارداد پستی جهانی
- (۴) تغییرات در آئین‌نامه اجرائی قرارداد
- (۵) تغییرات در موافقتنامه مربوط به اموریستی

۱- تغییرات در اساسنامه.

که سند اساسی اتحادیه پستی جهانی است تغییری داده نشده است.

۲- تغییرات در آئین‌نامه عمومی.

که شامل مقرراتی است که اجرای اساسنامه را تضمین مینماید، تغییراتی بدین شرح

وجود دارد.

(۲-۱) زبانهای چینی و پرتغالی و روسی را بر زبانهای قبلی اتحادیه که فرانسه ، انگلیسی ، عربی و اسپانیولی بود برای ترجمه و انتشار رسمی مدارک اتحادیه تصویب نمودند .
(۲-۲) بودجه اتحادیه را که در هر کنفرانس میبایست تصویب شود برای پنج سال آینده تصویب نمودند که مبلغ آن در هر سال ۱۸ ۵۵۶ ۴۰۰ فرانک سوئیس بود و سهم ایران در حدود ۸۹۴۰۰ فرانک سوئیس میباشد .

۳- تغییرات در قرارداد پستی جهانی و آئین نامه اجرایی آن .
در این زمینه تصمیمات زیر گرفته شد .

(۳-۱) واحد پولی علاوه بر واحد پول آن که فرانک طلا بود ، واحد پول صندوق بین المللی $\frac{D.T.S}{S.O.R}$ (حق برداشت مخصوص) را اضافه نمودند ، که در اغلب بانکها معتبر و نرخ آن روزانه مشخص میباشد (فرانک طلا $\frac{D.T.S}{S.O.R} = 3/061$) و فرانک طلا در حدود ۳۰ ریال است .

(۳-۲) تدوین مقرراتی بین المللی در زمینه نامه های حاوی اوراق و اسناد و اشیاء بهادار بصورت نامه های باقیمت اظهار شده و یا بیمه شده و مراسلات باقیمت اظهار شده تا مبلغ ۵۰۰۰ فرانک طلا قابل قبول برای ادارات پست میباشد .
(۳-۳) طرز تعیین نرخ مرسولات باقیمت اظهار شده .

نرخ یک مرسوله عادی
نرخ ثابت سفارشی

نرخ بیمه و احیاناً ایمنی استثنائی

(۳-۴) ادارات نرخهای پستی را تا حدود ۵۰ درصد افزایش میتوانند بدهند .
تا بدینوسیله بین هزینه و درآمدهای پست تعادلی برقرار گردد .

۴- تغییرات در آئین نامه اجرایی قرارداد

در این زمینه تصمیمات زیر گرفته شده .

(۴-۱) ادارات پست میتوانند حسابهای خود را که بر حسب فرانک طلا هست به $\frac{D.T.S}{S.O.R}$ تبدیل نمایند و نحوه تبدیل (فرانک طلا $\frac{D.T.S}{S.O.R} = 3/061$) میباشد .
(۴-۲) برای بسته بندی مواد بیولوژیک (نابوددنی) تصمیماتی گرفته شد .

- (۳-۴) درباره نحوه بسته بندی مرسولات با ارزش اظهار شده ، تصمیماتی گرفته شد .
(۴-۴) در مورد نحوه ارسال مرسولات اکسپرس ، تصمیماتی گرفته شد .

۵- تغییرات در موافقتنامه مربوط به امانات پستی

در این زمینه تصمیماتی گرفته شد ، بشرح ذیل .

(۵-۱) غرامات امانات طبقه بندی شده .

۶۰ فرانک طلا برای هرامانت تا وزن ۵ کیلوگرم

۹۰ فرانک طلا برای هرامانت بوزن بیش از ۵ کیلوگرم تا ۱۰ کیلوگرم

۱۲۰ فرانک طلا برای هرامانت بوزن بیش از ۱۰ تا ۲۰ کیلوگرم

(۵-۲) تغییراتی در حق السهم زمینی امانات صادره و وارده ، گرفته شد که مطابق

جداولی در مجموعه مصوبات ریودوژانیرو مشخص شده است .

(۵-۳) تغییر در حق السهم های امانات ترانزیتی طبق جداولی که در مجموعه

مصوبات ریودوژانیرو مشخص شده است .

(۵-۴) تغییر در حق السهم های دریائی طبق جداولی که در مجموعه مصوبات

ریودوژانیرو مشخص شده است .

(۵-۵) تدوین مقرراتی راجع به وصول مطالبات ادارات پست از یکدیگر .

۵- مراحل قانونی مصوبات و مقررات اتحادیه جهانی پست

چون کشور ایران در سال ۱۳۵۶ شمسی عضویت اتحادیه جهانی پست را قبول کرده است ، و در حال حاضر بعلت توسعه مبادلات پستی در سطح جهانی بانامی کشورهای جهان ارتباط پستی مستقیم یا غیرمستقیم دارد و باید این ارتباط را حفظ نماید ، بنابراین باستناد مواد ۲۵ و ۲۶ اساسنامه (که مصوب مجلس وقت است) پس از پایان هر کنگره احکام این اتحادیه باید بتصویب مراجع صلاحیتدار آن کشور برسد .

و چون باستناد اصل ۲۲ قانون اساسی جمهوری اسلامی ایران عهدنامه ها ، قراردادهای و هر نوع موافقتنامه بین المللی با کشورهای بیگانه باید بتصویب مجلس شورای اسلامی برسد این لایحه تقدیم مجلس گردیده تا پس از تصویب نمایندگان محترم اسناد تصویب

آن از طریق وزارت امور خارجه بدولت سوئیس و دفتر اتحادیه تسلیم و سپس به کشورهای عضو اتحادیه ابلاغ گردد و تاخیر در تصویب و ابلاغ این احکام موجب تلقی عدم حضور فعال دولت جمهوری اسلامی ایران در صحنه ارتباطات بین المللی و نتیجتاً بی اعتباری پست جمهوری اسلامی ایران در بین کشورهای عضو و از همه مهمتر اخلال در امر ارتباط پستی بین المللی خواهد بود.

در ضمن اسناد کنگره های قبلی تماماً بتصویب مجلس وقت رسیده است که آخرین آن در سال ۱۹۷۴ در شهر لوزان بود که بتصویب مجلس وقت رسید البته بعد از کنگره ریودوژانیرو که در سال ۱۹۷۹ برگزار گردید ، کنگره هامبورگ در سال ۱۹۸۴ نیز تشکیل شد که انشاء... در آینده اسناد آن به مجلس تقدیم میگردد. ع